

Protocol overlijden, condoleren en begraven

1	Doel protocol	<p>De kerkenraad biedt de mogelijkheid om de begrafenis van een lid van de gemeente kerkelijk te laten verzorgen. Dit bestaat uit het bieden van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • faciliteiten in het kerkgebouw voor condoleance en rouwdienst; • de mogelijkheid om de predikant de rouwdienst te laten leiden door het overdenken van Gods Woord in een rouwdienst en bij het geopende graf¹. <p>Dit protocol geeft informatie en stelt kaders en uitgangspunten voor alle betrokkenen. De uiteindelijke concrete invulling vindt altijd plaats in overleg met de predikant².</p> <p>De begrafenisondernemer wordt geacht de familie te informeren over de inhoud van dit protocol.</p>
2	Algemeen uitgangspunt	Bloemen, planten en kaarsjes zijn niet toegestaan.
3	Direct na overlijden	Bij overlijden van een lid of dooplid van de gemeente of van een 'meelevend lid' wordt als eerste de predikant geïnformeerd door de familie. De predikant informeert op zijn beurt de wijkouderling en de andere kerkenraadsleden.
4	Bezoek predikant	De predikant bezoekt de familie. Tijdens dit bezoek biedt hij de familie vrijblijvend aan om iedere avond tot aan de condoleance de dag af te laten sluiten met Bijbellezen en gebed door een ouderling (circa 20:45 uur).
5	Begrafenisondernemer	De begrafenisondernemer regelt in nauw overleg met de familie: plaats, datum/tijdstip en verdere details van condoleance, rouwdienst en begrafenis en heeft daarbij contact met de voorganger en de koster.
6	Condoleance	De wijkouderling sluit de condoleance af en is (indien mogelijk) tevens ouderling van dienst bij de rouwdienst.
7	Opbaren	Voor het opbaren van de overledene in het kerkgebouw wordt ruimte beschikbaar gesteld. De begrafenisondernemer zorgt voor de benodigde faciliteiten. De overledene blijft maximaal 1 nacht over in het kerkgebouw tussen de condoleance en de rouwdienst.
8	Locatie rouwdienst	De rouwdienst kan plaatsvinden in de kerkzaal of indien gewenst een andere zaal van de kerk. De begrafenisondernemer stemt dit af met de koster.
9	Voorganger	Voorgangers in de rouwdienst zijn predikanten (inclusief de consulent), studenten, of in uitzonderlijke gevallen (als er geen predikant beschikbaar is) een ouderling van de Gereformeerde Gemeente. In alle gevallen beslist de kerkenraad.

¹ Een rouwdienst is geen eredienst, maar een familieaangelegenheid.

² Indien onze gemeente vacant is, kan voor predikant de daarvoor aangewezen ouderling gelezen worden.

10	Liturgie	De voorganger bepaalt de liturgie van de rouwdienst ³ . De gangbare liturgie is: <ul style="list-style-type: none"> • Afkondiging door begrafenisondernemer • Zingen (optioneel) • Schriftlezing • Gebed • Meditatie • Gebed • Zingen (optioneel) • Mededelingen door begrafenisondernemer
11	Locatie kist tijdens rouwdienst	Tijdens de rouwdienst staat de kist in een nis achterin de kerkzaal of in een andere ruimte buiten de kerkzaal. De kist kan niet op het podium worden gepositioneerd ⁴ .
12	Orgelspel	Het orgelspel voor, tijdens en na de dienst is sober. De organist mag vrij kiezen uit een van de psalmen. De 'dienstdoende' organist verzorgt het orgelspel. Een andere organist dan de 'eigen organisten of dienstdoende organist' heeft uitdrukkelijke toestemming van de kerkenraad nodig (zie voorwaarden huwelijksdienst).
13	Begraven	Op de begraafplaats daalt eerst de kist volledig in het graf, aansluitend krijgt de voorganger het woord waarna tenslotte een woord van afsluiting en/of dank kan worden uitgesproken.
14	Afsluiting	De wijkouderling sluit na terugkomst van de begraafplaats af met Schriftlezing en gebed.
15	Kostenverrekening	Indien gewenst wordt tijdens de condoleance en na de begrafenis koffie, thee en fris geschonken in het kerkgebouw. De kosten hiervoor en voor het gebruik van het kerkgebouw zijn voor de kerk indien de overledene lid is van onze gemeente. Alle overige consumpties zoals koekjes, cake of een broodmaaltijd worden verzorgd door de koster en door hem in rekening gebracht bij de begrafenisondernemer. Het is de begrafenisondernemer niet toegestaan om zelf consumpties te (laten) verstrekken. De inzet van de koster en de ingeschakelde personele ondersteuning, wordt door de koster in rekening gebracht bij de begrafenisondernemer. De begrafenisondernemer wordt verzocht de familie vooraf over bovenstaande te informeren en de door de koster doorberekende kosten te kenmerken als: 'facilitaire zaken tijdens condoleance en begrafenis'.

³ Een eventueel 'In Memoriam' wordt ook besproken bij het opstellen van de liturgie.

⁴ De route naar het podium is te smal om de kist hier waardig te kunnen situeren.

